

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC458

Zaaknummer Klachtencommissie 2012T839 (1)

datum uitspraak 19/4/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder,
bijgestaan door: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 22 januari 2014. Met het aanvraagformulier is meegestuurd het advies van de Klachtencommissie d.d. 25 oktober 2013 met zaaknummer 2012W839 (1), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ontvangen de brief van 14 november 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Naar aanleiding van het mailbericht d.d. 6 februari 2014 van mr. Geraads is de Compensatieprocedure tot nader order aangehouden en is door verweerder aan verzoeker een voorschot betaald. Bij brief met bijlagen van 29 mei 2015 heeft mr. Geraads de aanvraag tot compensatie aangevuld.

1.3 Bij brief van 27 augustus 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling aan partijen de definitieve indeling van de aanvraag kenbaar gemaakt. Wegens de bij brief van 29 mei 2015 namens aanvrager reeds

overgelegde stukken is aan verzoeker meegedeeld dat een nadere onderbouwing van vermogensschade niet nodig was. Verweerder heeft bij brief van 29 september 2015, opgesteld door mr. Baetens, gereageerd. Vervolgens is van de zijde van verzoeker een brief van 13 november 2015 ontvangen, waarna van de zijde van verweerder tot slot is ontvangen een brief van 1 december 2015.

1.4 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker heeft in de periode van ongeveer [jaartal] tot ongeveer [jaartal], of - zo begrijpt de Compensatiecommissie- mogelijk van [datum] tot [datum], verbleven in [internaat] te [plaats]. In die periode kreeg verzoeker regelmatig straf van de broeders en werd hij naar het cachot gebracht, gelegen onder het tehuis. Aldaar is hij zeer regelmatig seksueel misbruikt door wijlen [burgerlijke naam] (hierna: [aangeklaagde]).

Eén keer heeft [aangeklaagde] verzoeker met een deel van zijn penis anaal gepenetreerd. Het overige seksueel misbruik heeft bestaan uit het zeer regelmatig strelen, oraal seksueel bevredigen en aftrekken. Het seksueel misbruik ging gepaard met bedreigingen in de richting van verzoeker om vooral met niemand over het misbruik te praten. Verzoeker kon met niemand over zijn ervaringen praten.

De precieze leeftijd van verzoeker bij aanvang van het seksueel misbruik is niet met zekerheid vast te stellen. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik een jonge jongen van 10 jaar oud, maar mogelijk was hij ook al iets ouder namelijk 12 of 13 jaar.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In voornoemd advies is de klacht van verzoeker gegrond verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van omstreeks 10 of 12/13 jaar.
- Het misbruik heeft gedurende een zeer lange tijd, te weten meerdere jaren, plaatsgevonden.

- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, gedwongen oraal seksuele handelingen, aftrekken en een anale verkrachting.
- Het misbruik heeft zeer regelmatig plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats in het cachot in het tehuis, alwaar hij voor straf werd opgesloten en waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.
- Het misbruik ging gepaard met bedreigingen in de richting van verzoeker teneinde hem te doen zwijgen.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Mr. Geraads heeft - ingevolge artikel 19 van de Compensatieregeling - bij brieven van 29 mei en 13 november 2015 de gestelde vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Deze brieven laten zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door het hem aangedaan seksueel misbruik in zijn ontwikkeling beschadigd geraakt. Het heeft geleid tot psychische en gedragsproblemen en uiteindelijk tot een stoornis in verzoekers persoonlijkheidsstructuur. Zo lijdt verzoeker aan diverse angstklachten, een posttraumatische stressstoornis, regulatiestoornis en raakt hij snel verzeild in autoriteitsconflicten waarbij hij strijdt tegen onrecht. Hij heeft zijn lagere school en (vervolgopleiding) afgerond en (dankzij extra begeleiding) zijn militaire dienstplicht vervuld. Hij is werkzaam geweest in meerdere banen (onder andere als [beroep] tot zijn uitval in [jaartal]), maar zijn deelname aan het arbeidzaam leven kent een sterke verbrokkeling. Zo heeft verzoeker van [jaartal] tot [jaartal] niet kunnen werken en vanaf [jaartal] heeft hij veelal geen fulltime inkomen gehad. In de hypothetische situatie waarin verzoeker niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij een betere inkomenspositie hebben kunnen vergaren. Vanaf [jaartal] tot op heden is verzoeker werkzaam in een WSW-omgeving (sociale werkplaats). Hij zou meer inkomen hebben kunnen verdienen en een navenant pensioen hebben kunnen opbouwen indien hij niet seksueel zou zijn misbruikt. De totale netto vermogensschade wordt begroot op €203.565,88. Ook heeft hij kosten gemaakt voor gevolgde therapieën, maar hiervan zijn geen bewijsstukken meer voorhanden. Verzoeker wenst in aanmerking te komen voor een compensatiebedrag binnen categorie 5 waarbij ook de geleden vermogensschade wordt vergoed.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft gereageerd bij brieven van 29 september en 1 december 2015, opgesteld door mr. Baetens. Verweerder wenst zonder meer te erkennen dat verzoeker zwaar en ernstig seksueel misbruik is aangedaan en dat bij verzoeker sprake is van persoonlijkheids-, gedragsproblematiek.

Verweerder plaatst evenwel kanttekeningen bij de stelling dat deze problematiek enkel en alleen te wijten zou zijn aan het onderhavige seksueel misbruik. In de vele overgelegde bewijsstukken uit de jaren [jaartal] tot en met [jaartal] worden steeds de vroegkinderlijke hechtingsproblemen (affectieve, pedagogische verwaarlozing in de jeugd en het opgroeien in tehuizen) genoemd als oorzaken voor disfunctioneren, uitval en arbeidsongeschiktheid.

Bovendien wordt door verzoeker voorbijgegaan aan het feit dat ook sprake is geweest van lichamelijke klachten die niet in verband staan met het seksueel misbruik, zoals [soort]klachten, [soort] klachten, operaties, [letsel] met blijvende beperking en klachten aan het bewegingsapparaat ten gevolge van [ongelukken] in [jaartal] en [jaartal]. Voorts plaatst verweerder kanttekeningen bij de door verzoeker gemaakte berekening van de hoogte van de geleden vermogensschade. Zo hangt het niet fulltime kunnen werken vanaf [jaartal] veeleer samen met de marktomstandigheden, aldus verweerder.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' zoals bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Verzoeker heeft onder meer de volgende bewijsstukken overgelegd: de brief d.d. [datum] van [naam neuroloog/psychiater] (neuroloog/psychiater); de brieven d.d. [datum] en [datum] van [naam] (BIG-geregistreerd psychotherapeut); de brief d.d. 15 januari 2015 met bijlage van drs. [naam] (huisarts); het verslag van [naam psycholoog]] (psycholoog) van [datum]; de verzekeringsgeneeskundige rapporten d.d. [datum], van [datum] en van [datum] en tot slot diverse inkomensgegevens.

Uit alle beschikbare informatie blijkt dat verzoeker een uiterst moeilijke jeugd heeft gehad. Zo konden zijn ouders hem niet opvoeden waardoor hij reeds op [leeftijd] uit huis is geplaatst. Hij heeft zijn jeugd doorgebracht in diverse pleeggezinnen / tehuizen. Verzoeker heeft in zijn gehele jeugd zijn ouders nagenoeg niet gezien. Met hen heeft hij geen affectieve band kunnen opbouwen, waardoor zijn positie reeds verhoogd kwetsbaar was op het moment dat hij terechtkwam in [internaat].

Uit de verklaring van [naam neuroloog/psychiater] en [naam psycholoog]] blijkt dat hij reeds op de lagere school problematisch gedrag vertoonde en gestraft is, waardoor verzoeker zich ernstig miskend en gekrenkt voelde. Zijn intelligentie was normaal.

Vervolgens is hij seksueel misbruikt door [aangeklaagde], zoals onder 2 van dit advies is vermeld. Uit onder meer het verslag van [naam psycholoog]] en de brief van de huisarts blijkt dat verzoeker lang ([aantal] jaar) onder psychiatrische behandeling is geweest bij psychiater [naam] wegens onder meer ernstige angsten (agorafobieën, nachtmerries) en dat hij daarvoor vrij zware medicatie gebruikt. Het seksueel misbruik heeft hij toen echter niet bespreekbaar kunnen / durven maken. Ook ervaart hij wantrouwen jegens autoriteiten en heeft hij een (obsessieve) gedrevenheid om te strijden voor gerechtigheid en erkenning. Hij heeft in zijn leven periodes gekend met excessief drankgebruik. Ook heeft hij wegens onder andere [soort]

en [soort]klachten meerdere keren chirurgische ingrepen ondergaan en heeft hij een blijvende beperking aan zijn [lichaamsdeel] na een geweldsincident.

4.6 Het is duidelijk dat verzoeker in meerdere opzichten geen gemakkelijk leven heeft gehad en dat sprake is van problemen in de persoonlijkheidsstructuur en van tekenen van een (chronische) posttraumatische stressstoornis met een agorafobisch klachtenpatroon, aldus ook [naam psycholoog]].

De vraag hoe verzoekers leven zou zijn verlopen in de hypothetische situatie waarin hij niet seksueel zou zijn misbruikt, is niet eenvoudig te beantwoorden vanwege de meerdere potentieel beschadigende factoren die zich in zijn leven hebben voorgedaan.

Duidelijk is wel dat het vroegkinderlijke trauma van de affectieve en pedagogische verwaarlozing verzoeker in zijn persoonlijkheidsontwikkeling heeft beschadigd. Ook is voor de Compensatiecommissie onmiskenbaar dat het onderhavige seksueel misbruik op negatieve wijze een stempel heeft gedrukt op verzoekers leven. Het gaat immers om ernstig en langdurig seksueel misbruik bij een kind dat zich bij aanvang van het seksueel misbruik reeds in een zeer kwetsbare positie bevond. Vaststaat voorts dat verzoekers intelligentie normaal is en dat hij periodes heeft gekend waarin hij aan het arbeidzaam leven heeft kunnen deelnemen. Ook staat vast dat zijn arbeidsongeschiktheid in de kern is veroorzaakt door zijn psychische problematiek, terwijl de lichamelijke klachten een meer ondergeschikte rol speelden. Dat verzoeker in een verder verleden jegens hulpverleners en artsen van het UWV/GAK niet heeft gesproken over het seksueel misbruik, ziet de Compensatiecommissie niet als teken dat dit niet relevant zou zijn geweest voor verzoeker, maar veeleer als uiting van het feit dat het voor verzoeker onmogelijk was hierover te spreken. Dat verzoeker in [jaartal] het misbruik wel een keer heeft genoemd, maakt dit niet anders.

Het vorenstaande brengt de Compensatiecommissie tot de conclusie dat voldoende aannemelijk is geworden dat het onderhavige seksueel misbruik een rol heeft gespeeld bij het ontstaan van vermogensschade.

Verzoeker kan derhalve aanspraak maken op een vergoeding voor geleden vermogensschade, zij het echter gedeeltelijk omdat naast het onderhavige seksueel misbruik ook een aantal andere factoren een rol heeft gespeeld bij het ontstaan van deze vermogensschade. Aangezien een exacte berekening van de geleden vermogensschade wegens de vele aan de orde zijnde factoren niet goed mogelijk is, zal de Compensatiecommissie het compensatiebedrag voor vermogensschade schattenderwijs vaststellen.

4.7 Daarnaast kan verzoeker uiteraard ook aanspraak maken op een aanzienlijke vergoeding voor smartengeld (immateriële vermogensschade). Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoeker frequent en jarenlang is aangedaan en dat als uitzonderlijk seksueel misbruik heeft te gelden. Daarbij dient te worden opgemerkt dat verzoeker reeds verhoogd kwetsbaar was wegens het ontbreken van ouderlijk contact en liefde. Het gedwongen verblijf in het cachot en het misbruik dat daar heeft plaatsgevonden zijn van grote invloed geweest op het welzijn, welbevinden en functioneren van verzoeker, waaronder hij zijn leven lang tot op heden gebukt is gegaan. Hij kampt met heftige gevoelens van angst en wenst sterk controle te houden over zijn leven. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €60.000,- voor zowel materiele als immateriële schade geadviseerd dient te worden. Aangezien verzoeker bij wijze van voorschot reeds een bedrag van €25.000,- heeft ontvangen van verweerder, welk bedrag op ex artikel 4 van de Compensatieregeling in mindering moet worden gebracht, resteert een te adviseren bedrag van €35.000,-.

4.9 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €3.158,10 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €35.000,- (€60.000 verminderd met het betaalde voorschot van €25.000,-) te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €3.158,10 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 19/4/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter